

Рекомендація CM/Rec(2025)3 Комітету міністрів державам-членам щодо соціальної, економічної та політичної участі сільської молоді

*(Ухвалена Комітетом міністрів 7 травня 2025 року
на 1528-му засіданні заступників міністрів)*

Преамбула

Комітет міністрів, згідно з вимогами статті 15.b Статуту Ради Європи (ETS № 1),

Враховуючи, що метою Ради Європи є досягнення більшої єдності між її членами з метою захисту та реалізації ідеалів і принципів, які є їхнім спільним надбанням, та сприяння їхньому економічному і соціальному прогресу;

Враховуючи, що держави-члени Ради Європи зобов'язалися забезпечувати права і свободи, закріплені в Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (ETS № 5, «Конвенція»), кожному і кожній, хто перебуває під їхньою юрисдикцією, та нагадуючи про їхній обов'язок утримуватися від порушень прав людини;

Беручи до уваги Європейську соціальну хартію (ухвалену в 1961 році, ETS № 35, та згодом змінену і доповнену додатковими протоколами до неї, ETS № 128 (1988 рік), 142 (1991 рік) та 158 (1995 рік), і переглянута в 1996 році, ETS № 163) в контексті, в якому вона застосовується та тлумачиться Європейським комітетом із соціальних прав;

Враховуючи принципи, закріплені в Європейській хартії регіональних мов або мов меншин (ухваленій 1992 року, ETS № 148), що підкреслює захист і розвиток мовного розмаїття як важливого культурного надбання;

Нагадуючи про важливість ландшафту як ключового елемента добробуту європейських громадян і громадянок та його ролі в культурній, екологічній, соціальній та економічній ідентичності, як це передбачено Європейською ландшафтною конвенцією Ради Європи (ухваленою 2000 року, ETS № 176), зміненою Протоколом (ухваленим 2016 року, CETS № 219);

Нагадуючи про важливість культурної спадщини для добробуту суспільств, особливо в сільських місцевостях, та її роль у формуванні почуття ідентичності й належності до громади, як це підкреслено Рамковою конвенцією Ради Європи про значення культурної спадщини для суспільства (прийнятою 2005 року, CETS № 199);

Нагадуючи про Резолюцію CM/Res(2020)2 Ради Європи щодо стратегії молодіжного сектору до 2030 року, зокрема про пріоритет «посилення плюралістичної демократії» з особливим наголосом на «розширенні участі молоді, щоб молоді люди ефективно брали участь в ухваленні рішень на основі широкого соціально-політичного консенсусу з метою підтримки інклюзії, партисипативного врядування та підзвітності»; а також про пріоритет «співіснування у мирних та інклюзивних суспільствах» з особливим наголосом на «наданні можливості молодим людям, зокрема тим, хто зазнає будь-яких форм дискримінації чи виключення, користуватися можливостями для розвитку їхньої відданості та практики демократичного громадянства»;

Нагадуючи про застосовність чинних принципів, викладених у відповідних рекомендаціях Комітету міністрів державам-членам, зокрема:

- Рекомендація CM/Rec(2024)6 щодо молоді та кліматичних дій;
- Рекомендація CM/Rec(2023)4 щодо участі ромської молоді;
- Рекомендація CM/Rec(2022)15 щодо ролі культури, культурної спадщини та ландшафту у допомозі при вирішенні глобальних викликів;
- Рекомендація CM/Rec(2022)6 щодо захисту молодіжного громадянського суспільства і молоді та підтримки їх участі в демократичних процесах;
- Рекомендація CM/Rec(2019)4 щодо підтримки молодих біженців і біженок на етапі переходу до дорослого життя;
- Рекомендація CM/Rec(2017)4 про молодіжну роботу;
- Рекомендація CM/Rec(2016)7 про доступ молодих людей до прав;
- Рекомендація CM/Rec(2015)3 про доступ молодих людей із неблагополучних районів до соціальних прав;
- Рекомендація CM/Rec(2010)7 щодо Хартії Ради Європи з освіти для демократичного громадянства й освіти з прав людини;
- Рекомендація Rec(2006)14 щодо громадянства та участі молоді у суспільному житті;
- Рекомендація Rec(2004)13 щодо участі молоді в місцевому та регіональному житті;
- Рекомендація Rec(2003)8 щодо просування та визнання неформальної освіти/навчання молодих людей;

Нагадуючи про Рейк'явікську декларацію «Об'єднані навколо наших цінностей» Четвертого саміту глав держав та урядів Ради Європи, що відбувся 16–17 травня 2023 року, яка підкреслює нагальність інтеграції молодіжної перспективи в міждержавні та інші дискусії Організації, оскільки участь молоді в процесах ухвалення рішень підвищує ефективність публічних політик і зміцнює демократичні інститути через відкритий діалог;

Беручи також до уваги Рейк'явікські принципи демократії (Додаток III до Рейк'явікської декларації), які наголошують на важливості підтримки участі молоді в демократичному житті та процесах ухвалення рішень як інвестиції в демократичне майбутнє;

Визнаючи важливість просування активної та змістовної участі молоді в демократичних процесах, захисту прав молодих людей і розвитку молодіжної політики та стратегій, що враховують специфічні виклики, з якими стикається молодь;

Нагадуючи про Резолюцію 481 (2022) Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи «Майбутнє молоді в сільських місцевостях: відповідальність місцевих і регіональних органів влади», що закликає місцеві й регіональні органи влади враховувати та вирішувати у своїй політиці щоденні виклики, з якими стикається сільська молодь, забезпечувати соціальну інклюзію та зміцнювати міжпоколінну солідарність задля підвищення їхнього добробуту й розкриття потенціалу;

Нагадуючи про Висновки щодо надання «локальних» можливостей для молодих людей, які проживають у сільських і віддалених місцевостях (C/2024/7404), ухвалені Європейською радою 25 листопада 2024 року;

Беручи до уваги, що переваги проживання в сільських і віддалених місцевостях можуть нівелюватися викликами, серед яких — обмежені можливості працевлаштування, слабка інфраструктура (зокрема, у сферах цифровізації, енергетики, транспорту та інформації) і гірший доступ до якісної освіти, соціальних послуг, охорони здоров'я, спорту, культурних і дозвіллевих заходів;

Занепокоєні нижчим рівнем участі та залучення сільської молоді в різні структури ухвалення рішень, відсутністю молодіжних структур і доступу до молодіжних послуг, необхідних для створення середовища, сприятливого для участі, а також обмеженими можливостями для молодіжної активності в сільських місцевостях;

Визнаючи, що сільська молодь стикається з бар'єрами мобільності, пов'язаними з відсутністю інфраструктури, а також із соціальними та психологічними бар'єрами, і підкреслюючи роль молодіжної роботи в подоланні цих перешкод;

Занепокоєні тим, що ризик безробіття та нестабільності зайнятості є вищим для дівчат і жінок у сільських місцевостях через численні перепони для працевлаштування, зокрема соціальні й психологічні труднощі та проблеми з доглядом за дітьми;

Підкреслюючи важливість молодіжної роботи в сільських місцевостях, яка відіграє вирішальну роль у розширенні можливостей молоді, надаючи їй ресурси, навички й підтримку, необхідні для подолання викликів життя в селі та для активного внеску в добробут і розвиток своїх громад;

Визнаючи, що сільські місцевості слід розглядати не лише крізь призму їхніх виробничих або природоохоронних функцій, а й з огляду на їхні культурні, інноваційні, соціальні й естетичні виміри;

Підкреслюючи, що хоча виклики для участі молоді є поширеними, сільська молодь стикається з ними у специфічних формах і потребує відповідних рішень;

Підкреслюючи, що сільська молодь не є однорідною групою і що політика має бути обґрунтованою, цільовою й міжсекторальною, з урахуванням різноманіття цієї категорії;

Наголошуючи на важливості комплексного підходу до вирішення складних викликів, пов'язаних із участю сільської молоді, через міжсекторальну та скоординовану співпрацю всіх зацікавлених сторін;

Підкреслюючи важливість забезпечення рівного доступу для всіх молодих людей, які проживають у сільських місцевостях, до основних послуг і молодіжних структур для забезпечення та гарантування їхньої змістовної соціальної, економічної та політичної участі;

Рекомендує урядам держав-членів:

- a. просувати та впроваджувати заходи, викладені в додатку до цієї рекомендації, спрямовані на подолання специфічних викликів, з якими стикається сільська молодь, усунення бар'єрів і забезпечення її соціальної, економічної та політичної участі на всіх рівнях;
- b. належно враховувати під час реалізації цих заходів конкретні потреби й ситуації всіх молодих людей, які проживають у сільських місцевостях, зокрема тих, хто стикається із соціальною нерівністю, має менше можливостей та/або належить до маргіналізованих чи неблагополучних груп;
- c. сприяти реалізації цих заходів, проводити огляд і поширювати інформацію про досягнутий прогрес, залучаючи до цього процесу місцеві та регіональні органи влади, сільську молодь і молодіжні громадські організації;
- d. забезпечити переклад цієї рекомендації, додатка до неї та пояснювальної записки мовою (мовами) відповідної країни, а також, у доцільний спосіб, їхнє оприлюднення й доведення до відома національних, регіональних і місцевих органів влади, а також інших ключових зацікавлених сторін, що беруть участь у вирішенні питань, пов'язаних із молоддю загалом і сільською молоддю зокрема;
- e. закликати місцеві та регіональні органи влади реалізовувати ті заходи цієї рекомендації, що належать до їхньої сфери компетенції;
- f. перевіряти в Комітеті міністрів виконання цієї рекомендації кожні п'ять років після її прийняття.

Додаток до Рекомендації CM/Rec(2025)3

Предмет і мета

1. Рекомендація має на меті подолати виклики й усунути бар'єри, з якими стикається сільська молодь, аби забезпечити кращий доступ і повну реалізацію прав людини відповідно до міжнародного та національного права. Вона також спрямована на покращення доступу до основних послуг, включно з молодіжними послугами, і на сприяння змістовній та активній участі сільської молоді в соціальному, економічному й політичному житті за допомогою розширення вже наявних та/або створення нових можливостей у сільських місцевостях. Під «сільською молоддю» в цій рекомендації розуміються всі групи, що проживають у сільській місцевості, включно з представниками і представницями маргіналізованих, корінних і недостатньо представлених спільнот.

2. Рекомендація має на меті спонукати держави-члени до:

- забезпечення доступу сільської молоді до основних послуг і прав, зокрема до придатного житла, якісної освіти, доступних і безпечних варіантів мобільності та громадського транспорту, соціального захисту й охорони здоров'я, через політики та програми для сільських місцевостей, що ґрунтуються на доказах і враховують специфіку місцевих потреб;
- визначення конкретних потреб, викликів і прагнень сільської молоді та інтеграції їх у політики на всіх рівнях;
- сприяння інклюзивній демократичній участі сільської молоді, щоб їхні голоси були почуті, їхні інтереси належно представлені, а їхня змістовна участь у розвитку сільських місцевостей стала реальною, з тим щоб вони мали вплив на формування своїх громад і ширшого політичного простору;
- урахування відмінностей і різноманіття серед сільської молоді й усунення дискримінації за віком, релігією, етнічним походженням, статтю, сексуальною орієнтацією або будь-якою іншою ознакою; подолання культурних норм, які перешкоджають участі всієї сільської молоді, та активне залучення її до соціального, економічного й політичного життя;
- регулярного перегляду чинних механізмів залучення молоді з сільських місцевостей до національної молодіжної політики та молодіжних програм і надання їм можливостей вирішувати питання сільської молоді, застосовуючи міжсекторальні й орієнтовані на потреби підходи, засновані на актуальних і достовірних даних;
- забезпечення фінансової та інституційної підтримки сільських молодіжних організацій, молодіжних клубів, молодіжних центрів, а також неформальних молодіжних груп та організацій, які працюють із та для сільської молоді, на національному, регіональному та місцевому рівнях;
- створення економічних, освітніх і навчальних можливостей для сільської молоді з метою підтримки її автономії, особистісного та професійного розвитку, включно із працевлаштуванням або самозайнятістю;
- зміцнення відданості реальній участі молоді в демократичному житті через співпрацю, спільне творення та консультації з молоддю на всіх рівнях, за допомогою створення доступних молодіжних послуг і структур у сільських місцевостях, залучення сільської молоді до демократичних процесів і надання їй можливості формувати політику за допомогою інклюзивних, ефективних і різноманітних інструментів (зокрема, цифрових), а також найкращих практик у сфері участі молоді, молодіжної роботи, прав людини та освіти з прав людини в межах Ради Європи.

Принципи

3. Рекомендація ґрунтується на усталених принципах, викладених у документах, згаданих у преамбулі. Вона також визнає критичну роль інтервенцій і підтримки, адаптованих до конкретних потреб сільської молоді, що дають змогу молодим людям повною мірою реалізувати свій потенціал, брати активну участь у соціальному, економічному й політичному житті, робити внесок у посилення плюралістичної демократії та сприяти формуванню інклюзивних, мирних суспільств у сільських місцевостях Європи.

Заходи

4. Наступні заходи спрямовані на подолання прогалин у стандартах і політиках, пов'язаних з участю сільської молоді в соціальному, економічному та політичному житті, за допомогою забезпечення доступу до прав і основних послуг у державах-членах Ради Європи. Наведені тут стандарти ґрунтуються насамперед на політичних орієнтирах молодіжного сектору Ради Європи. Метою цієї рамки є створення сприятливого середовища, у якому сільська молодь може повною мірою реалізувати свої права людини, бути поінформованими й активними громадянами і громадянками та виступати рушіями позитивних змін.

5. Заходи мають міжсекторальний характер і охоплюють потреби різних груп сільської молоді, забезпечуючи врахування їхніх унікальних потреб і викликів у політиках.

Посилення сприятливого та доступного середовища

6. Держави-члени повинні:

- забезпечувати й розвивати належну інфраструктуру в сільських місцевостях, щоб гарантувати справедливе надання державних послуг, достатнє цифрове покриття та доступ до інтернету, надійні та добре інтегровані системи громадського транспорту, а також доступ до доступних житлових умов для молодих людей на основі правового підходу, зокрема через партнерства, зокрема державно-приватні ініціативи;
- розробляти й упроваджувати програми, спрямовані на забезпечення сільської молоді доступом до медичних послуг, зокрема мобільних лікарень/поліклінік, а також до лікарів і лікарок загальної практики та вузькопрофільних спеціалістів і спеціалісток;
- забезпечувати або підтримувати доступ до чистого, здорового і безпечного навколишнього середовища, зокрема через заходи з пом'якшення наслідків і адаптації до змін клімату в сільських місцевостях;
- враховувати потреби сільської молоді в ментальному здоров'ї та добробуті й забезпечувати їй доступ до психологічних послуг через інформаційні кампанії, консультаційні служби та системи підтримки;
- розробляти та реалізовувати спеціальні програми для сприяння інтеграції, розвитку міжпоколінного обміну, міжкультурного та міжрелігійного діалогу та зміцнення соціальної згуртованості серед сільської молоді з метою усунення та запобігання дискримінації, радикалізації й насильству, а також для запобігання маргіналізації молодих мігрантів і мігранток, біженців і біженок і новоприбулих у сільські місцевості;
- підтримувати співпрацю та налагодження мережових зв'язків серед молодих людей як на національному, так і на міжнародному рівнях за допомогою організації програм обміну, заохочення громадських ініціатив і підтримки активностей, започаткованих сільською молоддю на всіх рівнях;
- забезпечувати, щоб усі політики та програми відображали культурне розмаїття сільських громад, були інклюзивними й чутливими до унікальних потреб молоді з різним походженням, а також підтримували збереження, тривалу трансформацію, а також передачу культурної спадщини.

Сприяння залученню молоді та демократичній участі для всіх

7. Держави-члени повинні:

- запровадити дієві механізми моніторингу й оцінки, зокрема через оцінювання, засноване на підходах участі, і виділити достатні ресурси для розроблення політик, що ґрунтуються на доказах і спираються на актуальні дані, отримані з територіальної діагностики, щоб постійно вдосконалювати участь сільської молоді;
- забезпечити змістовну участь і залучення сільської молоді до процесів ухвалення рішень, зокрема надаючи їй провідні ролі, забезпечуючи відповідними знаннями, навичками й компетентностями, а також залучаючи до планування, розроблення, реалізації та моніторингу політик і програм, що відповідають її потребам (зокрема, молодіжним), на національному, регіональному та місцевому рівнях; створювати нові платформи й простори (зокрема, цифрові) та забезпечувати належне фінансування й підтримку наявних політик і програм з боку публічного сектору;
- гарантувати достатнє фінансування програм із підвищення обізнаності та платформ для обміну найкращими практиками партисипативних моделей і підходів (наприклад, система співуправління Ради Європи), орієнтованих на політиків і політикинь, для зміцнення співпраці державного, приватного та громадянського секторів і посилення участі сільської молоді на всіх рівнях;
- створити національну міжвідомчу робочу групу або інший орган із питань сільської молоді для проведення досліджень, інтеграції молодіжної перспективи в цю діяльність, моніторингу й оцінки стратегій міністерств (зокрема, у сферах охорони здоров'я, праці, освіти, внутрішніх справ, культури, транспорту тощо), щоб забезпечити цільові та комплексні рішення для проблем сільської молоді;

- сприяти соціальній, політичній і громадянській активності сільської молоді за допомогою підтримки проєктів і ініціатив, спрямованих на формування відчуття належності, розвиток громад і забезпечення активної та змістовної участі в суспільному житті, зокрема в електоральних процесах;
- налагоджувати та/або зміцнювати прямий контакт, постійний діалог і співпрацю з сільською молоддю та її організаціями, щоб дізнаватися про виклики їхньої участі, потреби й прагнення, а також ділитися добрими практиками участі в демократичному житті з наймолодшого віку;
- популяризувати наявні механізми участі серед сільської молоді, зокрема через підтримку й фінансування місцевих ініціатив, таких як молодіжні кампанії, та забезпечувати їхню доступність у зручних форматах і мовами національних спільнот, щоб максимально широко залучити молодь із сільських місцевостей до політичних процесів, що стосуються їхніх інтересів, проблем і потреб;
- сприяти доступу до освіти та працевлаштування й усувати бар'єри для молодих жінок і дівчат із сільських місцевостей, щоб надати їм змогу активно брати участь у соціальному, економічному та політичному житті;
- розвивати й інвестувати у волонтерство, громадську службу та програми розвитку лідерських навичок, щоб надати сільській молоді можливість робити внесок у свої громади, здобувати необхідні практичні навички та впевненість для активних ролей у суспільстві, а також формувати почуття причетності й відповідальності за свої громади.

Зміцнення молодіжних структур у сільських місцевостях

8. Держави-члени повинні:

- створювати, підтримувати та постійно розвивати нові простори (молодіжні центри, клуби, самоврядні будинки, віртуальні простори тощо) на місцевому рівні, щоб забезпечити доступ усієї сільської молоді до молодіжних послуг;
- підтримувати та інформувати про наявні й новостворені простори — фізичні й віртуальні, включно з молодіжними центрами, громадськими просторами та онлайн-платформами, щоб забезпечити сільській молоді можливість брати участь у процесах ухвалення рішень і мати доступ до послуг молодіжної роботи, сприяючи тим самим особистісному й професійному розвитку та залученню до життя громад на місцевому й регіональному рівнях;
- надавати довгострокову, інституційну та фінансову підтримку, зокрема приміщення, стабільне фінансування та експертний супровід, для створення й підтримки сільських молодіжних організацій і неформальних груп молоді, а також забезпечувати навчання молодіжних працівників і працівниць щодо використання цих можливостей;
- створювати сприятливе середовище для сільських молодіжних організацій і неформальних груп з обмеженими можливостями за допомогою реалізації цільових стратегій і планів дій у сфері молодіжної політики, розподілу ресурсів і сталих програм розвитку потенціалу, щоб покращити їхній доступ до наявних ресурсів, зокрема фінансових;
- спростити механізми фінансування для сільських молодіжних організацій за допомогою обліку наявних ресурсів, спрощення процесів подання заявок, надання пріоритету організаціям, які очолює молодь і які працюють із сільською молоддю, а також підтримки тих, хто не знайомий із процесами фінансування, і забезпечити регулярне інформування про чинні правові норми;
- розвивати доступну та сталу молодіжну роботу в сільських районах (зокрема мобільні та «детачт» форми молодіжної роботи) на місцевому рівні через підтримку наявних і створення нових молодіжних центрів у сільській місцевості;
- сприяти активній співпраці між сільськими молодіжними організаціями та іншими суб'єктами громадянського суспільства, які підтримують молодь як у містах, так і в селах, для обміну досвідом і поширення кращих практик, а також узгодження знань, навичок і компетентностей з метою постійного зміцнення молодіжних структур у сільській місцевості;
- надавати фінансування й навчання молодіжним організаціям для просування освіти й навчання у сфері прав людини та демократії, а також консультаційну підтримку щодо інтеграції правового підходу в усю їхню діяльність із сільською молоддю.

Забезпечення доступу до якісної освіти (формальної та неформальної)

9. Держави-члени повинні:

- забезпечувати рівний доступ сільської молоді до якісної освіти, аби вона могла здобувати необхідні знання, розвивати критичне мислення та продовжувати навчання у закладах вищої освіти, усуваючи проблеми недостатньої інфраструктури, транспортної доступності (включно з громадським транспортом), фінансові бар'єри та дефіцит людських ресурсів;
- гарантувати, що освітня політика та програми, а також зміни в освітніх системах (наприклад, укрупнення чи закриття шкіл у сільській місцевості) не створюватимуть перешкод для здобуття якісної освіти молодими людьми в цих районах;
- забезпечувати належні ресурси для розширення доступу сільської молоді до неформальної освіти та можливостей навчання впродовж життя задля сталого розвитку, демократичного громадянства та самореалізації, щоб молодь могла здобувати знання, навички й цінності, необхідні для активної участі в розвитку громади;
- скорочувати цифровий розрив у сільських місцевостях за допомогою розвитку цифрової грамотності та електронного навчання через рівний доступ до технологій і програм навчання з інформаційно-комунікаційних технологій для сільської молоді;
- полегшувати перехід сільської молоді від школи до подальшої освіти та кваліфікованої зайнятості, створюючи спеціалізовані структури підтримки професійної орієнтації та кар'єрного консультування, особливо для тих, хто походить із неблагополучних середовищ;
- розвивати та поширювати освітні й навчальні програми, відкриті для всієї молоді, учасників і учасниць молодіжної сфери та молодіжних працівників і працівниць у сільській місцевості, з метою заохочення зустрічей, мобільності на національному рівні (зокрема, між містом і селом) та міжнародного обміну, громадянської освіти й активності, а також міжкультурного навчання;
- запроваджувати та розширювати фінансові й нефінансові програми підтримки (такі як стипендії чи менторські програми), щоб стимулювати й допомагати студентам і студенткам із сільських місцевостей у доступі до вищої освіти;
- впроваджувати спеціалізовані програми професійно-технічної освіти (ПТО) для сільської молоді, пристосовані до нових секторів і дефіциту робочої сили, характерних для їхньої місцевості;
- запроваджувати культурно чутливу та інклюзивну політику у сфері освіти та програми, які інтегрують різні системи знань і методи викладання, сприяючи визнанню, збереженню та розвитку культурного й мовного розмаїття сільської молоді.

Створення економічних можливостей у сільській місцевості

10. Держави-члени повинні:

- гарантувати справедливо оплачувану зайнятість і гідні умови праці для сільської молоді, зокрема тих, хто має низький рівень освіти або зовсім її не має; стимулювати й диверсифікувати сільську економіку за допомогою підтримки сільського підприємництва, віддаленої роботи, створення центрів розвитку бізнесу, розвитку менторських програм, фінансування аграрного підприємництва (агробізнесу) та ініціатив у сфері екологічного переходу, а також підтримувати туристичні ініціативи сільської молоді;
- надавати фінансові стимули, зокрема гранти чи субсидії, для залучення та утримання молодих сімей у сільських місцевостях, забезпечуючи як економічну стабільність, так і сприятливе середовище для життя;
- надавати сільській молоді доступ до економічних можливостей і забезпечувати її перехід від освіти до працевлаштування через програми підвищення та перепідготовки, адаптовані до сучасних потреб ринку праці, забезпечуючи якісну професійно-технічну підготовку, стажування та навчання в нових і традиційних секторах на місцевому рівні, а також належну підготовку викладачів і викладачок та освітніх провайдерів;

- спростити регуляторне середовище та забезпечити фінансування для сільської молоді, щоб вона могла започатковувати бізнес у сільській місцевості;
- створювати умови для зміни поколінь серед молодих фермерів і фермерок, надаючи їм доступ до землі, знань, фінансів, обладнання та необхідних ресурсів через надання пільгових кредитів, технічної допомоги та менторських програм;
- забезпечувати молодим фермерам і фермеркам належні умови й можливості для ведення господарства, зокрема для сталого розвитку ферм, протидії зміні клімату та переходу до екологічно дружнього та сталого виробництва, за допомогою стимулювання «зелених» ініціатив і полегшення доступу до екотехнологій та практик, щоб забезпечити достатній рівень доходу для гідного життя, а також соціальний захист;
- заохочувати бізнес, зокрема в сільських місцевостях, активно підтримувати проекти й заходи для сільської молоді через ініціативи корпоративної соціальної відповідальності, які сприяють працевлаштуванню молоді, менторству та економічній активності.